

Complexnummer: 401776

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ampsen

Aantal complexonderdelen Monumentnummers van complexonderdelen

12 403613, 403621, 405662, 405670, 405681, 405690, 405699, 405708, 405743, 405751, 405761, 405770

Woonplaats

Lochem

Gemeente

Lochem

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Laan Ampsen 8, 7241 NG te Lochem

Complexomschrijving

BUITENPLAATS AMPSEN. De geschiedenis van de historische buitenplaats Ampsen, die de kern vormt van het gelijknamige landgoed, gaat terug tot ca. 1405, toen het zogeheten Nieuw Ampsen - ter onderscheiding van Oud Ampsen - werd gesticht.

De historische structuur van het grachtenstelsel, voorplein en plaats van Oud Ampsen (kadastrale percelen Laren nrs. A376, A737 en A738), gelegen tegen het erf van de tegen de grens van de historische aanleg van de buitenplaats Ampsen gesitueerde boerderij Ouden Ampsen, is ten dele bewaard gebleven. Alhoewel van archeologische waarde, maakt deze structuur geen deel meer uit van de historische aanleg van de buitenplaats. Centraal gelegen in de compositie van de historische aanleg van de buitenplaats is het huis, waarvan de bouw in de 17e, 18e en 19e eeuw tot stand kwam. In de tweede helft van de 18e eeuw werd het huis, bestaande uit een hoofd- en zijvleugel, van een tweede zijvleugel voorzien en werd de centraal aan de hoofdvleugel gelegen ingangspartij door een omlijsting van zandsteen benadrukt, waardoor een evenwichtige classicistische gevelopbouw ontstond. Het huis vormt een onderdeel van het classicistisch ensemble van huis, langwerpig en rechthoekig voorplein met aan weerszijden twee langwerpige bouwhuizen en centraal aan de voor(NO-)zijde een bakstenen toegangsbrug, smeedijzeren hek en zandstenen balustrade, dat in de 18e eeuw zijn beslag kreeg. Aan de achter(zuid, ZO- en ZW-)zijde van het huis een gazon met enkele solitaire beuken. Ten zuidoosten van het huis een 18e-eeuwse zonnwijzer op console. Op de westelijke helft van dit gazon een 19e-eeuws patroon van slingerpaden. In de westhoek van dit gazon een houten prieel uit de 19e eeuw. Achter het noordwestelijk bouwhuis de naast elkaar gelegen ommuurde voormalige moestuin en boomgaard, van elkaar gescheiden door een muur van recentere datum. Ten zuidwesten van het gazon een rechthoekig gazon waar door middel van diverse solitaire beuken, kastanjes, eiken, lindes en acacia's in de 19e eeuw een aanleg in landschapstijl werd gerealiseerd. Weiland en gazon worden door een hek, bestaande uit in betonnen palen gevatte ijzeren regels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(twee regels per paal) van elkaar gescheiden. Dit hekwerk, waarvan het grondplan in overeenstemming met de aanleg in landschapsstijl een glooiend verloop heeft, dateert in aanleg oorspronkelijk uit het begin van deze eeuw en werd - met uitzondering van enkele authentieke palen - onlangs geheel naar dit oudere model vernieuwd. Het ensemble van huis, voorplein, bijgebouwen, de ommuurde voormalige boomgaard en moestuin, het genoemde gazon en het weiland, zijn door een rechthoekige 17e- of vroeg 18e-eeuwse gracht en boomsingel omgeven. Ter plaatse van de hoofdas van de aanleg heeft de gracht aan de ZW-zijde de vorm van een spiegelboog. Op het punt waar het verloop van de noordwestelijke singel samenkomt met de centrale dwarsas in de aanleg, de Laan Ampsen en de Bouwdijk (kadastraal perceel Laren nr. A788; toponiem: Aardappel- of Oudendijk en Bergveen) bevinden zich twee bankjes annex neogotische brugleuningen uit 1852 aan weerszijden van een dam. Eronder is een dubbel sluisje gesitueerd, waarbij aan de zijde van de singel een lancetvormig hardstenen ornamentstuk als omlijsting van een waterval, eveneens uit 1852.

In deze tijd - toen Ampsen in het bezit was van Jacques Adriaan Christiaan van Nagell - werd de historische aanleg van de buitenplaats, die aan de NO- zijde tot het zogenaamde Siberie Pad reikte (kadastrale percelen Laren nrs. A168, A236 en A245), in noordoostelijke richting aanzienlijk uitgebreid tot Hooislag.

De aanleg van de historische buitenplaats wordt onder meer door een grootschalig geometrisch lanenstelsel gekenmerkt, waarvan de eerste aanzet uit de 17e eeuw dateert, en dat in de 18e en 19e eeuw zijn voltooiing bereikte. Als zodanig behoort Ampsen tot de historische grote oost-Nederlandse ontginningslandgoederen, waarvan de eens aangelegde lanen en waterlopen dienden ter ontsluiting van woeste gronden. Het regelmatige patroon, volgens welke de ontginning binnen de omgrenzing van zo'n landgoed met daarop gelegen een buitenplaats is geschied, is op functionele, exploitatieve en architectonische overwegingen gebaseerd. De hoofdas van de aanleg bestaat uit de loodrecht op het voorplein geprojecteerde centrale zichtas (toponiem: Allee voor het huis met in het verlengde hiervan Rauwendijk of Velddijk), die vanaf de evenwijdig aan de korte NO-zijde van het voorplein gesitueerde centrale dwarsas, zich uitstrekt tot Hooislag, alwaar de voorgevel van Hofstede Lintelo (Hooislag nr. 7) in het hart van het blikveld ligt. Het gedeelte van deze zichtas ten noordoosten van de tweede dwarsas - het Siberie Pad, wordt door een met bomen omzoomde rotonde onderbroken (kadastraal perceel Laren nr. A949) en is als onverharde bosweg zonder regelmatige laanboombeplanting bewaard gebleven. De evenwijdig aan de korte NO-zijde van het voorplein gesitueerde centrale dwarsas, de thans nog grotendeels met eiken dubbel beplante Laan Ampsen en Bouwdijk (19e- en vroeg 20e-eeuws), reikt van de Oude Lochemseweg tot aan de boerderij Ouden Ampsen (kadastraal perceel Laren nr. A792), alwaar deze laan in twee bochten in noordoostelijke richting afbuigt. Als zuidoostgrens (toponiemen: Bouwdijk of Lonnemansdijk) van de buitenplaats reikt deze laan, die hier eveneens van laanbeplanting is voorzien, tot aan Hooislag. Vanaf het Siberie Pad gaat de laan over in een onverharde bosweg. In de architectonische compositie van de aanleg wordt het pendant van deze zuidoostgrens gevormd door de noordwestelijke laan (toponiem: Lange Rijstdijk), die in het verlengde van de Oude Lochemseweg ligt. Deze laan vormt ten noorden van de centrale dwarsas de noordwestgrens van de buitenplaats en reikt vanaf de Oude Lochemseweg tot aan Hooislag; vanaf het Siberie Pad gaat de thans nog aan weerszijden met eiken enkelvoudig beplante laan (19e- en begin 20e-eeuws) over in een onverharde bosweg. De structuur van het genoemde stelsel van lanen en boswegen heeft de vorm van een onregelmatig trapezium, dat door de centrale zichtas in de lengte in tweeën wordt gedeeld.

Het door het genoemde patroon van lanen en paden omlijstte en ingedeelde gebied bestaat uit bos- en heide-percelen alsmede bouwland, die, voorzover dit het gedeelte ten noordoosten van het Siberie Pad betreft, geen monumentale waarde hebben. Het zelfde geldt voor de percelen, die door het Siberie Pad, de Bouwdijk en door de Boermansdijk worden omsloten. Ook het door de Lange Rijstdijk, het Siberie Pad en de centrale zichtas omgeven terrein, dat aan de ZW-zijde door de NO-zijde van de kadastrale percelen gemeente Laren nrs. A160, A745, A166, A1340, A169, A171, A194, A195 en A200 wordt begrensd, heeft geen monumentale betekenis.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De aan de centrale zichtas grenzende kadastrale percelen gemeente Laren nrs. A197, A199 en A201, waarop een formele rabattenstructuur is gelegen, behoren wel tot de historische aanleg. Voorts heeft eveneens het door de centrale zichtas, het Siberie Pad en de Boermansdijk omgeven terrein voor de historische aanleg geen monumentaal belang. Aan de ZW-zijde wordt dit terrein begrensd door de loodlijn, die in het verlengde ligt van de sloot, die de centrale zichtas haaks kruist. Deze loodlijn voert in zuidoostelijke richting door de kadastrale percelen gemeente Laren nrs. A227 en A226 en reikt tot de Boermansdijk. De genoemde percelen zonder monumentale waarde ten zuiden van het Siberie Pad hebben echter als groenbuffer voor de aangrenzende terreinen, die tot de historische aanleg worden gerekend, wel een ondersteunende waarde als groenbuffer.

Ter weerszijden van de centrale zichtas, in het zogenaamde 'Engelsch Bosch', een waterloop in landschapsstijl (tussen de kadastrale percelen Laren nrs. A208 en A1268) en in het zogenaamde 'Stern Bosch' een vijver en eilandje in landschapsstijl (respectievelijk kadastrale percelen Laren nrs. A205 en A204bis). In het 'Engelsch Bosch' herinnert een heuveltje aan de plaats waar destijds de ijskelder was gesitueerd. De in dit gedeelte van de historische aanleg gelegen huizen en erven (kadastrale perceel Laren nr. A739 en de woonhuizen op de kadastrale percelen Laren nrs. A117, A187 en A1027) zijn voor de historische inrichting van de aanleg van ondergeschikte betekenis.

Het gedeelte van de historische aanleg ten zuiden, zuidwesten en zuidoosten van de centrale dwarsas wordt thans nog door de aan weerszijden met eiken enkelvoudig beplante Oude Lochemseweg aan de NW- en westzijde, de thans nog gedeeltelijk aan weerszijden met eiken beplante Laan Ampsen aan de zuid- en ZW-zijde (kadastraal perceel Laren nr. A1008), waarvan de toponiem Koeslag herinnert aan een vroeger daar gelegen gelijknamige hoeve, en door de thans nog aan weerszijden met dubbele eiken beplante oprijlaan naar Ampsen (Laan Ampsen; toponiem: Aardappel- of Oudendijk) aan de ZO-zijde begrensd. Aan het begin van de oprijlaan een kleine woning, die Jacques Adriaan Christiaan van Nagell in 1852 heeft laten bouwen en in grote trekken uit deze tijd dateert (op kadastraal perceel Laren nr. A1432; deze woning dient thans als jachtopzienerswoning). Even ten zuidoosten van de centrale dwarsas in de aanleg vertakt de oprijlaan zich in noordelijke richting. Het eindpunt van het laanfragment, dat in het verlengde ligt van het zuidelijke deel van de oprijlaan wordt in visueel opzicht door een in het hart van het blikveld van dit laanfragment gelegen ornamentale gevelpartij van een woning uit circa 1900 (kadastraal perceel Laren nr. A951) aan de centrale dwarsas gemarkeerd. Voor het overige is deze woning (toponiem: Ververshut) en de inrichting van het erbij behorende erf voor de historische aanleg van ondergeschikte betekenis.

Het door de centrale dwarsas, de Oude Lochemseweg, Laan Ampsen en de oprijlaan omsloten terrein bevat een onregelmatig patroon van weilanden en waterlopen, percelen met bos (toponiem: Mastbosch of Sterrebos), een 19e-eeuwse begraafplaats met mausoleum en een kerkepad (toponiem: Kerkepad). De weilanden worden beheerd vanuit de boerderijen Nieuw Ampsen en Haytink, die met de indeling van hun erven (kadastrale percelen Laren nrs. A961, A962, A567 en A570) voor de historische aanleg van ondergeschikte betekenis zijn.

De aanleg van het Mastbosch is samengesteld uit een nog gedeeltelijk bewaard stervormig patroon van lanen, paden en waterlopen, enkele driehoekige vijvers en een ronde kom uit ca. 1700. Binnen de door de lanen en paden gelegen velden een gaaf bewaard bebost netwerk van rabatten uit de 19e eeuw of van eerder.

Het kerkepad (toponiem zuidelijk deel: Bonenkamp) is het oudste fragment van de historische aanleg van Ampsen. Dit pad, waarvan het slingerend verloop vermoedelijk nog uit de Middeleeuwen dateert, wordt door zeer oude eiken en beuken omzoomd. Voorheen werden deze als de 12 apostelen aangeduid.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De historische buitenplaats Ampsen bestaat uit de volgende samenstellende onderdelen: 1. Hoofdgebouw (Huis Ampsen), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 403613; 2. Historische tuin- en parkaanleg, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 403621; 3. Zuidoostelijk bouwhuis (Laan Ampsen 8a), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405662; 4. Noordwestelijk bouwhuis, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405670; 5. Balustrade, toegangshek en toegangsbrug (aan het voorplein), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405681; 6. Muurwerk (rond de voormalige moestuin en boomgaard), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405690; 7. Zonnewijzer (ten zuidoosten van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405699; 8. Houten prieel (ten zuidwesten van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405708; 9. Mausoleum (op begraafplaats ten zuidwesten van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405743; 10. Twee brugleuningen annex zitbanken en dubbele sluis (aan de centrale dwarsas ter hoogte van de singel ten noordwesten van het hoofdgebouw), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405751; 11. 19e-eeuwse woning (Laan Ampsen 15), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405761; 12. Woning (Bouwdijk 1), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405770.

De historische buitenplaats Ampsen is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang vanwege:

- het hoofdgebouw, dat een belangrijk voorbeeld is van een centraal in het landgoed en historische buitenplaats gelegen voormalig Gelders riddermatig huis, waarvan de regelmatige classicistische opbouw in verschillende bouwfases van de 17e tot in de 19e eeuw tot stand is gekomen;
- het monumentale 18e-eeuwse smeedijzeren toegangshek en de zandstenen balustrade en toegangsbrug voor het voorplein;
- de classicistische aanleg bestaande uit het volgens classicistische vormprincipes ingerichte ensemble van huis met voorplein en bijgebouwen uit de 18de eeuw, het rechthoekige grachtenstelsel met boomsingel en de aanleg van het geometrische lanenstelsel met sterrebos, hakhoutbossen en open percelen bestemd voor agrarische doeleinden;
- de vijverpartijen in landschapsstijl ter weerszijden van de hoofdas, de aanleg in landschapsstijl direct achter het huis en de ten zuidwesten hiervan gelegen aanleg in landschapsstijl;
- het Middeleeuws kerkepad, dat als structureel element in de aanleg in landschapsstijl is opgenomen;
- de aanwezigheid van een 19e-eeuwse particuliere begraafplaats, historisch direct verbonden met de bewoners van Huis Ampsen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 403613

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82938/68

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Lochem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			1043

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW. Huis van twee verdiepingen met hoog omlopend schilddak met schoorstenen op de nok, met twee vooruitspringende zijvleugels aan de ingangs(NW-)zijde. De hoofdvleugel en de ZO-vleugel werden in circa 1650 door Johan van Nagell gerealiseerd. Beide vleugels zijn onderkelderd: de kelder van de zijvleugel is overkluisd met twee rijen van elk vijf kruisribgewelven op een rij pijlers en de kelder van de hoofdvleugel is gedekt door troggewelven op houten balken. De NW-vleugel, die in tegenstelling tot de ZO-vleugel ook aan de achterzijde naar voren springt werd waarschijnlijk in 1754 gebouwd, toen Jan Herman Sigmund van Nagell, heer van Ampsen, in het huwelijk trad met Maurice Constance le Leu de Wilhem. In dat jaar werden de huidige zandstenen middenrisaliet van de hoofdvleugel met het gelobd fronton en de omlijsting van de ingang deur en venster daarboven in Lodewijk XV-stijl aangebracht; boven laatstgenoemd venster bevinden zich de alliantiewapens van Van Nagell en van Le Leu de Wilhem. Door deze verbouwing verkreeg de voorzijde van Huis Ampsen haar huidige classicistische geleding van een hoofdgebouw met een in het centrum geaccentueerde ingangspartij en met aan weerszijden twee zijvleugels. In de bovenste lob van het fronton een wijzerplaat waarachter een slingeruurwerk uit het midden der 18e eeuw en een 17e-eeuwse klok met opschrift: "Jan Herman Nagel Heer tot Olden en Nieuwen Ampsen Gerhart Schimmel me fecit Davnetriae 1687". Centraal aan de voorzijde van de zijvleugels twee hardstenen Lodewijk XV consoles. Eind 19e eeuw werd het huis van nieuwe vensters voorzien; op beganegrond-niveau werden nieuwe schuiframen aangebracht en de eerste verdieping kreeg vensters met naar binnen draaiende ramen. De huidige roedenverdeling van deze vensters dateert uit een verbouwing uit 1935, toen aan de zuidoostvleugel ook - ter vervanging van een 19e-eeuws torentje - een vijfzijdige toren werd gebouwd. Het huis is aan alle zijden van dakkapellen met getoogde bovendorpels en dubbele openslaande ramen met bovenlichten voorzien; deze bevinden zich aan de voorzijde loodrecht boven de muurvlakken tussen de vensters en aan de zijkanten en achterzijde gedeeltelijk boven de vensters van de lager gelegen verdiepingen. Aan de ingangzijde een onlangs van nieuwe hardstenen platen voorzien vermoedelijk 18e-eeuws bordes van vijf treden met aan weerszijden twee gelobde zijstukken met in reliëf aangebracht bladmotief. Deze zijstukken zijn geplaatst ter maskering van twee trappen, die naar de loodrecht onder het bordes

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gelegen kelderdeur leidt.

Aan weerszijden van de bordestrap twee marmeren 17e-eeuwse wapenleeuwen, afkomstig van de buitenplaats Vredestein (Betuwe), hier in 1873 geplaatst door de toenmalige eigenaar Egbert Justinus van Nagell en zijn echtgenote Sophia Schimmelpenninck van der Oye, wier wapens in deze tijd op de leeuwen zijn aangebracht. Enkele decennia eerder, omstreeks 1855, werd de hoofdvleugel aan de achterzijde centraal uitgebouwd tot een middenrisaliet, waarbij in grote lijnen de middenrisaliet van de voorgevel werd gevolgd. De risaliet werd voorzien van een gelobd fronton. De vensters van kelder-, beganegrond-, eerste- en tweede-verdieping-niveau kregen een omlijsting in neo-Lodewijk XV-stijl. In de bovenste lob van het fronton een oeuil de boeuf met diagonale roedenverdeling; eronder een wapenleeuw met de wapens van (Jacques Adriaan Christiaan) van Nagell en van (Justina Maria Wilhelmina) Rengers, die de opdracht tot deze verbouwing gaven.

Interieur: in de hal een eikehouten gebeeldhouwde trap uit de 18e eeuw. De zaal, gelegen aan de achterzijde van de zuidwestelijke vleugel een stucplafond in rococovormen. In de achterkamer van de NW-vleugel een schoorsteenstuk uit 1650 voorstellende Johan Herman van Nagell, dat recentelijk in het zuidoostelijk bouwhuis is ondergebracht.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 403621

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82915/156

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	B			2607
Laren Gelderland	A			236
Laren Gelderland	A			171
Laren Gelderland	A			168
Laren Gelderland	A			149
Laren Gelderland	A			632
Laren Gelderland	A			795
Laren Gelderland	A			811
Laren Gelderland	A			1043
Laren Gelderland	A			630
Laren Gelderland	A			788
Laren Gelderland	B			2622
Laren Gelderland	B			2611
Laren Gelderland	B			2623
Laren Gelderland	A			1600
Laren Gelderland	A			950
Laren Gelderland	A			951
Laren Gelderland	A			890
Laren Gelderland	A			1610
Laren Gelderland	A			1609
Laren Gelderland	A			558
Laren Gelderland	A			1499
Laren Gelderland	A			1027
Laren Gelderland	A			912

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			205
Laren Gelderland	A			1542
Laren Gelderland	A			743
Laren Gelderland	A			1549
Laren Gelderland	A			575
Laren Gelderland	A			797
Laren Gelderland	A			945
Laren Gelderland	A			947
Laren Gelderland	A			184
Laren Gelderland	A			600
Laren Gelderland	A			958
Laren Gelderland	A			1393
Laren Gelderland	A			611
Laren Gelderland	A			952
Laren Gelderland	A			245
Laren Gelderland	A			202
Laren Gelderland	A			886
Laren Gelderland	A			961
Laren Gelderland	A			206
Laren Gelderland	A			955
Laren Gelderland	A			963
Laren Gelderland	A			176
Laren Gelderland	A			1529
Laren Gelderland	A			953
Laren Gelderland	A			181
Laren Gelderland	A			609
Laren Gelderland	A			1340
Laren Gelderland	A			954
Laren Gelderland	A			208
Laren Gelderland	A			1539
Laren Gelderland	A			625
Laren Gelderland	A			816
Laren Gelderland	A			1447
Laren Gelderland	A			1337

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			1339
Laren Gelderland	A			235
Laren Gelderland	A			742
Laren Gelderland	A			941
Laren Gelderland	A			559
Laren Gelderland	A			956
Laren Gelderland	A			909
Laren Gelderland	A			1398
Laren Gelderland	A			610
Laren Gelderland	A			812
Laren Gelderland	A			1448
Laren Gelderland	A			1399
Laren Gelderland	A			197
Laren Gelderland	A			740
Laren Gelderland	A			1344
Laren Gelderland	A			1551
Laren Gelderland	A			1562
Laren Gelderland	A			781
Laren Gelderland	A			960
Laren Gelderland	A			1538
Laren Gelderland	A			962
Laren Gelderland	A			916
Laren Gelderland	A			894
Laren Gelderland	A			790
Laren Gelderland	A			664
Laren Gelderland	A			562
Laren Gelderland	A			787
Laren Gelderland	A			193
Laren Gelderland	A			1396
Laren Gelderland	A			591
Laren Gelderland	A			187
Laren Gelderland	A			1026
Laren Gelderland	A			739
Laren Gelderland	A			238

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			1267
Laren Gelderland	A			885
Laren Gelderland	A			1397
Laren Gelderland	A			199
Laren Gelderland	A			203
Laren Gelderland	A			948
Laren Gelderland	A			1557
Laren Gelderland	A			1541
Laren Gelderland	A			1400
Laren Gelderland	A			1543
Laren Gelderland	A			910
Laren Gelderland	A			794
Laren Gelderland	A			815
Laren Gelderland	A			612
Laren Gelderland	A			661
Laren Gelderland	A			959
Laren Gelderland	A			949
Laren Gelderland	A			1402
Laren Gelderland	A			1395
Laren Gelderland	A			177
Laren Gelderland	A			1530
Laren Gelderland	A			185
Laren Gelderland	A			1342
Laren Gelderland	A			560
Laren Gelderland	A			175
Laren Gelderland	A			780
Laren Gelderland	A			1394
Laren Gelderland	A			598
Laren Gelderland	A			1012
Laren Gelderland	A			186
Laren Gelderland	A			631
Laren Gelderland	A			814
Laren Gelderland	A			1492
Laren Gelderland	A			813

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			741
Laren Gelderland	A			207
Laren Gelderland	A			565
Laren Gelderland	A			1558
Laren Gelderland	A			204
Laren Gelderland	A			1531
Laren Gelderland	A			920
Laren Gelderland	A			597
Laren Gelderland	A			884
Laren Gelderland	A			182
Laren Gelderland	A			924
Laren Gelderland	A			1537
Laren Gelderland	A			201
Laren Gelderland	A			190
Laren Gelderland	A			596
Laren Gelderland	A			1544
Laren Gelderland	A			1540
Laren Gelderland	A			1401
Laren Gelderland	A			957

*Omschrijving***

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG bestaat uit drie delen: 1. de classicistische rechthoekige aanleg van het voorplein, waarvan de 18e-eeuwse indeling wordt bepaald door de bijgebouwen aan de lange zijden en het hoofdgebouw en de balustrade met toegangshek en toegangsbrug aan de korte zijden. De ruimten tussen de buitenste hoeken van de voorzijde van het huis en tussen de zuidwestelijke hoek van het noordwestelijke bouwhuis en de zuidoostelijke hoek van het zuidoostelijke bouwhuis worden door een 19e-eeuws smeedijzeren hek met een kwartcirkelvormig concaaf verloop begrensd. Er achter een 19e-eeuwse aanplant van linden, evenwijdig aan het verloop van het hek geschoren.

2. de parkaanleg in landschapsstijl ten zuidwesten van het hoofdgebouw, binnen de omgrenzing van het rechthoekige grachtenstelsel, bestaande uit een 19e-eeuwse parkaanleg met slingerpaden direct grenzend aan het huis en een weiland met volgens de architectonische vormprincipes van de landschapsstijl geplante solitairen van beuk, eik, kastanje, acacia en linde, grenzend aan dit parkgedeelte. Deze parkgedeelten worden van elkaar gescheiden door een hek, bestaande uit in betonnen palen gevatte ijzeren regels, dat voor de historische aanleg van ondergeschikte betekenis is. In de zuidhoek van het parkgedeelte grenzend aan het huis een houten prieel met rieten kap.

3. de parkaanleg samengesteld uit een rechthoekig grachtenstelsel waarop de genoemde parkgedeelten 1 en 2 en een grootschalig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geometrisch lanenstelsel, met sterrebos, begraafplaats en diverse agrarische- en bospercelen. Deze geometrische aanleg van het lanenstelsel, gebaseerd op classicistische compositorische grondregels, is typerend voor de wijze van ontsluiten van onontgonnen terreinen op de grote oost-Nederlandse landgoederen in de 18e en 19e eeuw. Het regelmatige patroon, volgens welke deze ontginning binnen de grenzen van de aanleg van de historische buitenplaats in de 18e en 19e eeuw is geschied, is op functionele, exploitatieve en architectonische overwegingen gebaseerd.

Deze aanleg bestaat uit de aan weerszijden thans nog ten dele met dubbele eiken beplante lange centrale dwarsas, die van de Oude Lochemseweg tot aan de boerderij Ouden Ampsen (kadastraal perceel Laren nr. A792) reikt.

Loodrecht hierop is vanuit het hart van het voorplein de centrale hoofdas of centrale zichtas (toponiem: allee voor het huis met in het verlengde hiervan Rauwendijk of Velddijk), met ten noordoosten hiervan twee bijna evenwijdig aan deze hoofdas gesitueerde lanen (toponiemen: Boermansdijk en Bouwdijk of Lonnemansdijk) en ten zuidwesten hiervan een aan de windrichting van de hoofdas identieke laan (toponiem: Lange Rijstdijk).

Deze zuidwestelijke laan, die in het verlengde ligt van de Oude Lochemseweg en de genoemde meeste noordoostelijke laan vormen met de centrale dwarsas een trapeziumvormige figuur, die door de hoofdas in twee gedeelten wordt verdeeld. Het gedeelte van dit terrein van de centrale dwarsas tot en met het zogeheten hieraan evenwijdige Siberie Pad was al aan het eind van de 18e eeuw aangelegd, getuige blad N en Q van de kaart van Van der Wijck uit ca. 1787 (Atlas Hottinger). Het ten noordoosten hiervan gelegen deel van deze trapeziumvormige aanleg, dat uit een stelsel van onverharde boswegen bestaat en dat aan Hooislag eindigt, werd vermoedelijk door Egbert Justinus van Nagell omstreeks 1850 aangelegd.

Het door het genoemde patroon van lanen en paden omlijstte en ingedeelde gebied bestaat uit bos- en heide-percelen alsmede bouwland, die, voorzover dit het gedeelte ten noordoosten van het Siberie Pad betreft, geen monumentale waarde hebben. Hetzelfde geldt voor de percelen, die door het Siberie Pad, de Bouwdijk en door de Boermansdijk worden omsloten. Ook het door de Lange Rijstdijk, het Siberie Pad en de centrale zichtas omgeven terrein, dat aan de ZW-zijde door de NO-zijde van de kadastrale percelen gemeente Laren nrs A160, A745, A166, A1340, A169, A171, A194, A195 en A200 wordt begrensd, heeft geen monumentale betekenis. De aan de centrale zichtas grenzende kadastrale percelen gemeente Laren nrs A197, A199 en A201, waarop een formele rabattenstructuur is gelegen, behoren wel tot de historische aanleg. Voorts heeft eveneens het door de centrale zichtas, het Siberie Pad en de Boermansdijk omgeven terrein voor de historische aanleg geen monumentaal belang. Aan de ZW-zijde wordt dit terrein begrensd door de loodlijn, die in het verlengde ligt van de sloot, die de centrale zichtas haaks kruist. Deze loodlijn voert in zuidoostelijke richting door de kadastrale percelen gemeente Laren nrs A227 en A226 en reikt tot de Boermansdijk.

Ter weerszijden van de centrale zichtas, in het zogenaamde 'Engelsch Bosch', werd aan het eind van de 18e of in het begin van de 19e eeuw een waterloop in landschapsstijl (tussen kadastrale percelen Laren nrs. A208 en A1268) en in het zogenaamde 'Stern Bosch' een vijver en eilandje in landschapsstijl (respectievelijk kadastrale percelen Laren nrs. A205 en A204bis) aangelegd. In het 'Engelsch Bosch' herinnert een heuveltje aan de plaats waar destijds de ijskelder was gesitueerd. De in dit gedeelte van de historische aanleg gelegen huizen en erven (kadastrale perceel Laren nr A739 en de woonhuizen op de kadastrale percelen Laren nrs A117, A187 en A1027) zijn voor de historische inrichting van de aanleg van ondergeschikte betekenis.

Rond 1700 werd ten zuidwesten van de centrale dwarsas een geometrisch aangelegd sterrebos gerealiseerd (toponiem: Mastbosch of sterrebos). Het grondplan van dit sterrebos, waarin drie driehoekige vijverpartijen en een ronde kom bewaard zijn gebleven, bestaat

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

nog in grote trekken. Het rabattenstelsel, waarin de geometrische kavels van dit sterrebos zijn vergraven, dateert uit de 19e eeuw of van eerder.

Naar aanleiding van de Begrafeniswet uit 1869 werd omstreeks 1870 ten zuidoosten van het sterrebos en ten zuidwesten van het huis een begraafplaats gerealiseerd (kadastrale percelen Laren nrs. A118 en A595). In de zuidoosthoek werd een mausoleum gebouwd voor het bijzetten van overledenen uit het geslacht van Van Nagell. Dit mausoleum is bereikbaar via een slingerpad, waarvan het beginpunt door twee aan de centrale dwarsas gelegen rechthoekige bakstenen pijlers, waartussen een eenvoudig smeedijzeren traliehek, wordt gemarkeerd. De aanleg van de begraafplaats bestaat voorts uit een beplanting van naaldhout en groenblijvende heesters. De begraafplaats wordt van het sterrebos gescheiden door een 19e-eeuwse laan, die van de centrale dwarsas tot de Ampsenseweg reikt. De historische aanleg van het deel van de buitenplaats Ampsen ten zuidwesten van de centrale dwarsas wordt begrensd door de aan weerszijde thans nog met enkele eiken beplante Oude Lochemseweg aan de NW- en westzijde, de thans nog gedeeltelijke aan weerszijden met enkele eiken beplante Ampsenseweg aan de zuid- en ZO-zijde en de thans nog aan weerszijden met dubbele eiken beplante oprijlaan. Tot deze aanleg behoort ook de in regelmatig verband aangeplante groep bomen (thans nog eiken) op de twee ten zuidwesten van deze weg gesitueerde boerderij-erven (kadastrale percelen Laren nrs. A1093 en A1433) de in regelmatig verband aangeplante groep bomen (thans nog eiken) op het aan de Bouwdijk grenzende erf van de boerderij Ouden Ampsen en het gedeelte van de Ampsenseweg ten westen van de splitsing Oude Lochemseweg, voorzover deze aan weerszijden thans nog met enkele oude eiken is beplant (tot ongeveer halverwege het kadastrale perceel Laren nr. A931).

De binnen de omgrenzing van de te beschermen aanleg gelegen agrarische percelen worden vanuit de boerderijen Nieuw Ampsen en Haytink beheerd. Deze boerderijen met de inrichting van hun bijbehorende erven (kadastrale percelen Laren nrs. A196, A962, A567 en A570) zijn van recentere datum en voor de historische aanleg van de buitenplaats van ondergeschikte betekenis. Dit geldt ook voor de aan de centrale dwarsas gelegen woning (kadastraal perceel Laren nr. A951; toponiem: Ververshuis) met uitzondering van haar ornamentale voorgevel, die in het hart van het blikveld van de oprijlaan in de aanleg een belangrijke rol speelt.

Van belang in de historische aanleg is ook het kerkepad (toponiem zuidelijk deel: Bonenkamp), waarvan het aan weerszijden met zeer oude beuken en eiken (voorheen de 12 apostelen genoemd) beplante vermoedelijk Middeleeuwse slingerend verloop van de zuidoosthoek van het grachtenstelsel tot aan de Ampsenseweg reikt. Dit pad is een van de hoofdelementen waarmee de eenvoudige en vrij schematische 19e-eeuwse aanleg in landschapsstijl ten zuidwesten van de centrale zichtas gestalte heeft gekregen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405662

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82909/66

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			1043

*Omschrijving***

ZUIDOOSTELIJK BOUWHUIS. Langwerpig rechthoekig bakstenen bouwhuis onder met grijze pannen gedekt schilddak, deels uit de 18e (en wellicht 17e) en 19e eeuw, met een tot woning verbouwde orangerie, koeien- en varkensstal, een paardestal, tuigkamer, voormalige koetsierswoning en koetshuis, met aan de naar het voorplein gesitueerde voorgevel elf venster- en deurtraveeën. Van noordoost naar zuidwest: een hoog gelegen venster met ruitvormige roedenverdeling en deur met aan het genoemde venster identieke en even hoog gelegen bovenlicht, een hoog gelegen venster als voorgaande, een deur met bovenlicht als voorgaande, een hoog gelegen venster als voorgaande, een dubbele houten halfronde deur, die toegang verleent tot het koetshuis en een identieke dubbele deur, die toegang verleent tot het achter dit gedeelte van het bouwhuis gelegen erf (toponiem: Vaalt), waar zich aan de noordoostelijke singel een 19e-eeuwse houtschuur bevindt. De vier vensters aan de voorgevel ten zuidwesten van de genoemde venster- en deurtraveeën zijn in bestaande gedeeltelijk dichtgemetselde traveeën recent aangebracht, toen het zuidwestelijk deel van het bouwhuis, waarin ondermeer de orangerie was gehuisvest, tot een woning werd verbouwd. Tussen de twee dubbele halfronde deuren een aan de bovenzijde rond begrensd nis met een plaquette met de wapens van (Jacques Adriaan Christiaan) Van Nagell, van Ampsen en van (Justina Maria Wilhelmina) Rengers met het jaartal 1855. Wellicht duidt dit jaartal op een verbouwingsdatum van het zuidoostelijk bouwhuis. Onder deze nis op een rechthoekige stenen sokkel het beeldhouwde en bekroonde alliantiewapen van Van Nagell en Du Tour en het jaartal 1853. De sokkel en wapenstein zijn een fragment van een grenspaalwegwijzer, die tot recent aan het begin van de oprijlaan bij de weg van Lochem naar Laren stond opgesteld.

In het noordoostelijke gedeelte van het bouwhuis, ten noorden van het koetshuis, de voormalige koetsierswoning, tuigkamer, de zogenaamde Engelse stallen en paardestal uit de tweede helft van de 19e eeuw met vijf boxen, ruiven en een stand met grijze tegels rondom.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bouwhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405670

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82909/2

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Lochem		Lochem		Gelderland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Laan Ampsen	6			7241 NG	Lochem		
Laan Ampsen	4			7241 NG	Lochem		
Laan Ampsen	6 a	a		7241 NG	Lochem		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland		A					1043

Omschrijving**

NOORDWESTELIJK BOUWHUIS. Langwerpig rechthoekig bakstenen bouwhuis onder een met grijze pannen gedekt schilddak, deels 18e- (en wellicht 17e-) en deels 19e-eeuws, met voormalige oranjerie, woningen voor het personeel en rentmeesterskantoor, met aan de naar het voorplein gesitueerde voorgevel elf deur- en venstertraveen.

Van zuidwest naar noordoost: een deur met halfronde toog, een hooggelegen venster met ruitvormige roedenverdeling, een dubbele houten halfronde deur, een venster met schuifraam met ruitvormige roedenverdeling, waarvan het gedeelte boven de wisseldorpel het zelfde formaat heeft en even hooggelegen is als het genoemde hoog gelegen venster, een identiek venster, een deur met bovenlicht met ruitvormige roedenverdeling, een venster met schuifraam als voorgaande, een identieke deur, een houten halfronde dubbele deur als voorgaande, die toegang verleent tot de voormalige moestuin, een via een met de flank tegen het bouwhuis gebouwde bakstenen trap met hardstenen treden met gietijzeren balustrade te bereiken hoger gelegen deur met ruitvormige roedenverdeling, die toegang verleent tot de voormalige rentmeesterswoning en een hoger gelegen venster met schuiframen als voorgaande. In de naar de gracht gelegen kop van de gevel twee vensters met schuiframen als voorgaande. Tegen de achter(noordwest-)zijde van het bouwhuis een 18e-eeuwse bakstenen aanbouw onder een met grijze pannen gedekt schilddak met opkamer en toegangsdeur. In deze aanbouw was vermoedelijk de oranjerie gesitueerd.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bouwhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405681

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82908/109

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Lochem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			795

*Omschrijving***

BALUSTRADE, TOEGANGSHEK EN TOEGANGSBRUG aan het voorplein uit ca. 1760, gebouwd in de tijd van Jan Herman Sigismund van Nagell. Het ensemble vormt een onderdeel van de classicistische indeling van het voorplein.

De tweebogige bakstenen toegangsbrug, die op de hoofdas van de aanleg is gelegen, is aan weerszijden voorzien van een zandstenen balustrade met balustervormige spijlen, die aan weerszijden van de brug naar de gracht gesitueerde bakstenen keermuren tot aan de bouwhuizen omlopen. Op de hoeken van de balustrade vier 19e-eeuwse smeedijzeren lantaarns op smeedijzeren pedestals. Loodrecht boven de pijler tussen de twee bogen van de brug een rijk bewerkt smeedijzeren traliehek, samengesteld uit een vleugeldeur met tralies, met aan weerszijden door smalle met krulwerk bezette tussenstukken omlijste zijstukken met tralies (waarvan een met toegangshek), met aan de buitenste zijden voluutvormige vleugelstukken van krullen en tralies.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405690

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82908/59

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Lochem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			630

*Omschrijving***

Rechtzijdig 18e- en 19e-eeuws MUURWERK rond de voormalige boomgaard en moestuin aan de noordwestzijde van het noordwestelijke bouwhuis, omlopend langs de noord- en noordwestzijde van de gracht.

Het binnen het aldus omsloten terrein aanwezige muurwerk, dat dit terrein in kavels opsplitst, is van recentere datum - het is niet voorkomend op een K.L.M.-luchtfoto van Ampsen uit ca. 1930 - en is voor de historische aanleg van ondergeschikte betekenis.

Aan de noordzijde is de muur hoger dan het overige gedeelte; tegen deze muur bevonden zich oorspronkelijk de hoog geplaatste lessenaars van een voormalige druivenkas. Tussen de aan de gracht gelegen gevel van het noordwestelijk bouwhuis en de muur een smalle opening met enkele treden, die naar de gracht afdalen. Aan deze zijde wordt de muur door een samengestelde hoekpijler met basement afgesloten.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405699

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1993
Kadaster deel/nr 82908/29

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lochem

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland A 632

Omschrijving**

Bolvormige stenen ZONNEWIJZER op zeszijdige stenen sokkel in Lodewijk XV-stijl uit de laatste kwart van de 18e eeuw met de wapens van Van Nagell en Ampsen en de initialen van Anne Willem Carel van Nagell en Anna Catharina du Tour. De zonnewijzer staat thans op het gazon ten zuidwesten van het zuidoostelijke bouwhuis opgesteld.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Zonnewijzer

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405708

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1993
Kadaster deel/nr 82924/119

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lochem

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland A 632

Omschrijving**

Ten zuidwesten van het huis tegen de gracht gelegen 19e-eeuws vijfzijdig HOUTEN TUINPRIEEL onder rieten kap, met de open driezijdige voorkant naar het huis gericht. De wanden van het prieel worden gevormd door ruwe houten balkjes in staand en liggend verband. Het basement van het prieel bestaat per zijde uit een rechthoekig veld met ruitvormig patroon van ruwe houten balkjes, waarvan de velden met identieke balkjes zijn dichtgezet. In de twee zijden die de ingangszijde flankeren zijn deze velden opengelaten.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405743

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82921/6

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Lochem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			811

*Omschrijving***

Rechthoekig bakstenen MAUSOLEUM onder laag zadeldak, aan de voorzijde voorzien van een gevelopbouw in speklagen, die aan de zijkanten is voorzien van iets vooruitspringende door geprofileerde zandstenen platen afgedekte omliggende rechthoekige eveneens in speklagen opgetrokken pijlers. De pijlers worden door een zandstenen bol bekroond. Profiel van de genoemde platen gaat over in het horizontale deel van de kroonlijst van het zandstenen fronton, die de gevel aan deze zijde afsluit. Centraal in het gevelveld een halfronde dubbele ijzeren deur.

Het mausoleum werd omstreeks 1870 naar aanleiding van de Begrafeniswet uit 1869 gebouwd, voor het bijzetten van de lichamen van de overledenen uit het geslacht van Van Nagell.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405751

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	22 april 1993
Kadaster deel/nr	82920/162

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Lochem	Lochem	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Lochem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Laren Gelderland	A			788

*Omschrijving***

TWEE neogotische BRUGLEUNINGEN ANNEX ZITBANK EN DUBBELE SLUIS ter weerszijden van de centrale dwarsas ter hoogte van de noordhoek van het grachtenstelsel, die door Jacques Adriaan Christiaan van Nagell in 1852 geplaatst zijn.

Aan de uiteinden van de noordwestelijke gracht en haar verlengde ten noordoosten van de centrale dwarsas twee bakstenen keermuren met twee overhoeks geplaatste bakstenen steunberen, het geheel door een hardstenen plaat afgedekt. In het middelste veld van de keermuren de openingen van de dubbele sluis. Aan de zijde van de noordwestelijke gracht is aan de keermuur ter hoogte van de bovenste sluisopening een hardstenen lancetboogvormig ornamentstuk aangebracht met datum: 1852, als omlijsting van een waterval, die in werking treedt indien de onderste sluis aan de noordoostzijde van de centrale dwarsas gesloten blijft en de waterstand van de in het verlengde van de noordwestelijke gracht gelegen singel zodanig is, dat watertoevoer via de bovenste sluis mogelijk is. De bovenzijde van de centrale keermuren worden bekroond door een balustrade, bestaande uit drie zeszijdige wit geschilderde spijlen, waarin terugliggen het motief van een blauw geschilderde spitsboogvormig veld is aangebracht. De spijlen dragen een brede hardstenen plaat, waardoor de balustrade tevens de functie van een zitbank heeft.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405761

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1993
Kadaster deel/nr 82920/50

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lochem

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland A 1562

Omschrijving**

19E-EEUWSE WONING in rode baksteen opgetrokken onder met grijze pannen gedekt zadeldak aan het begin van de oprijlaan (op het kadastrale perceel Laren nr. A1432).

Aan de noordwestzijde van de overstekend dakschilden geprofileerde windveren en gevelmakelaar. Voorts vertonen de zijgevels een geprofileerde lijst langs de goten. Centraal aan de naar de oprijlaan gerichte voorgevel op beganegrond-niveau een gevelsteen met wapenschild met de wapens van Ampsen en van (Jacques Adriaan Christiaan) Van Nagell en het jaartal 1852.

In de achterbouw kleine ruitvormige vensters.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Woningen en woningbouwcomplexen Woonhuis(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405770

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1993
Kadaster deel/nr 82919/195

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Lochem Lochem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Lochem

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Laren Gelderland A 951

Omschrijving**

WONING aan de Bouwdijk in het verlengde van de as van de oprijlaan (op het kadastrale perceel Laren nr. A951), onder met grijze pannen gedekt zadeldak, met ornamentele voorgevelpartij, opgetrokken uit in decoratief verband geplaatste rode en gele baksteen, uit ca. 1900.

Met name de voorgevel speelt in de historische aanleg een belangrijk rol als visueel eindpunt van de oprijlaan. De overige gevels van de woning zijn voor de historische aanleg feitelijk van ondergeschikte betekenis.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Woningen en woningbouwcomplexen Woonhuis(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument